

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

ТЕХНОЛОГІЇ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В УМОВАХ
НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

підготовки магістра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 076 Підприємництво та торгівля
освітньо-професійної програми Підприємництво, торгівля та організація
бізнесу

**Силабус нормативного освітнього компонента ТЕХНОЛОГІЇ ПРИЙНЯТТЯ
УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ** підготовки магістра
галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 076 Підприємництво та
торгівля, за освітньо-професійною програмою Підприємництво, торгівля та
організація бізнесу

Розробник: Волинець І. Г., доцент кафедри менеджменту, кандидат економічних
наук, доцент

Погоджено:

Гарант ОП Підприємництво, торгівля
та організація бізнесу

Людмила ШОСТАК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри менеджменту
протокол № 2 від 04.09.2024

Завідувач кафедри

Наталія ХОМЮК

І. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Назва освітнього компонента		
Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	07 Управління та адміністрування, 076 Підприємництво та торгівля, Підприємництво, торгівля та організація бізнесу, другий (магістерський) рівень	Нормативний
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1 (2024/2025 н.р.)
		Семестр 2й
		Лекції 24 год.
		Практичні 24 год.
		Самостійна робота 64 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська
Moodle		https://moodle.vnu.edu.ua/enrol/index.php?id=2118

ІІ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПІБ: Волинець Ірина Григорівна

Науковий ступінь: кандидат економічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри менеджменту

Мобільний телефон: 0661755785

Електронна пошта: irina.volynets@vnu.edu.ua

Електронний розклад: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

ІІІ. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація освітнього компонента. Освітній компонент «Технології прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності» належить до циклу загальної підготовки, спрямований на здобуття фахових компетентностей щодо розробки, обґрунтування і прийняття ефективних управлінських рішень діяльності суб'єктів господарювання, використання технології та критеріїв прийняття рішень, методичних основ підготовки та реалізації, їхнє прогнозування та аналізування з врахуванням цілей, ресурсів, обмежень в умовах невизначеності.

2. Пререквізити: ОК Мотивування та лідерство, Управління розвитком суб'єктів бізнесу, Обґрунтування та оцінка ризиків у підприємстві та торгівлі. **Постреквізити:** ОК Стратегія розвитку соціального бізнесу, Виробнича практика на підприємницьких та торговельних структурах, Переддипломна практика з організації бізнесу у підприємстві та торгівлі.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета викладання освітнього компонента – формування у здобувачів освіти системи компетентностей щодо технології прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності.

Основними завданнями освітнього компонента є засвоєння теоретичних знань з технології прийняття управлінських рішень; вивчення системи методів і моделей розробки, обґрунтування та прийняття управлінських рішень і набуття практичних навичок кількісного оцінювання ступеня невизначеності при прийнятті управлінських рішень.

4. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва та торгівлі або у процесі навчання, проведення досліджень та/або здійснення інновацій, що характеризуються невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва та торгівлі.

СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

Результати навчання

РН 2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.

РН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької та торговельної діяльності.

РН 10. Вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких та торговельних структур за умов невизначеності та ризиків.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бал
Тема 1. Теоретико-методичні засади прийняття управлінських рішень	9	2	2	5		О (2), Т (2), ПЗ (3) / 7
Тема 2. Людський фактор і психологічні аспекти управлінських рішень	9	2	2	5		О (2), Т (2), ПЗ (3) / 7
Тема 3. Управлінські принципи, підходи, методи, прийоми прийняття управлінських рішень	16	4	4	7	1	О (4), Т (4), ПЗ (11) / 19
Тема 4. Технологія обґрунтування управлінських рішень	11	2	2	6	1	О (2), Т (2), ПЗ (4) / 8
Тема 5. Моделі прийняття управлінських рішень	10	2	2	6		О (2), Т (2), ПЗ (5) / 9
Тема 6. Технологія прийняття і реалізації управлінських рішень	11	2	2	6	1	О (2), Т (2), ПЗ (4) / 8
Тема 7. Технологія організації контролю за виконанням управлінських рішень	10	2	2	5	1	О (2), Т (2), ПЗ (4) / 8
Тема 8. Прийняття управлінських рішень на підприємстві у різних умовах середовища	11	2	2	6	1	О (2), Т (2), ПЗ (6) / 10
Тема 9. Оцінка якості та ефективності управлінських рішень	12	2	2	7	1	О (2), Т (2), ПЗ (4) / 8
Тема 10. Прийняття управлінських рішень на засадах соціально-корпоративної відповідальності	11	2	2	6	1	О (2), Т (2), ПЗ (4) / 8
Тема 11. Інформаційно-аналітична підтримка управлінських рішень	10	2	2	5	1	О (2), Т (2), ПЗ (4) / 8
Всього годин / Балів	120	24	24	64	8	100

Форми контролю: опитування (О), тести (Т), виконання практичних завдань (ПЗ).

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота з освітнього компонента «Технології прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності» передбачає: підготовку до практичних занять відповідно до плану та графіку виконання завдань; оформлення результатів практичних завдань відповідно до плану

самостійної роботи; підготовку до усіх видів контролю та оцінювання рівня та вчасності виконання завдань. Завдання самостійної роботи здобувачів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані; не мають логічних і розрахункових помилок. Прийом і консультування щодо виконання завдань самостійної роботи здобувачів проводяться викладачем згідно встановленого графіку. Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами освітнього компонента.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти визначається Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qbxvmw>).

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання: у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/ukitbu>).

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру за 100-бальною шкалою.

Перездача підсумкового контролю освітнього компонента проводиться у вигляді письмового тестування. Тестові запитання складено відповідно до структури курсу. Містять 50 запитань з однією правильною відповіддю. Кожне запитання оцінюється у 2 бали. Максимальна оцінка 100 балів.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Перелік питань на залік

1. Сутність управлінських рішень.
2. Класифікація управлінських рішень.
3. Системний та ситуаційний підходи до управлінських рішень.
4. Психологічні аспекти управлінських рішень.
5. Місце людського фактора у процесі прийняття рішень.
6. Креативність як основа вироблення нестандартних (унікальних) рішень.
7. Групові рішення.
8. Індивідуальні якості менеджера і стиль керівництва в процесі ухвалення рішень.
9. Фактори впливу на прийняття управлінських рішень.
10. Принципи прийняття управлінських рішень.
11. Підходи прийняття управлінських рішень.
12. Методи прийняття управлінських рішень.
13. Прийоми прийняття управлінських рішень.
14. Теорії прийняття управлінських рішень.
15. Методи моделювання і оптимізації рішень.
16. Моделі прийняття управлінських рішень.
17. Сутність технології прийняття управлінських рішень.
18. Чинники та умови прийняття управлінських рішень.
19. Методи діагностики проблеми управління.
20. Технологія реалізації управлінських рішень.
21. Етапи реалізації управлінських рішень.
22. Технологія організації контролю за виконанням управлінських рішень.
23. Організація і контроль виконання управлінських рішень.
24. Процедури стадії реалізації управлінського рішення.
25. Задачі організаційного механізму реалізації управлінських рішень.
26. Управлінські рішення і відповідальність.
27. Модель реалізації управлінських рішень.
28. Фактори рішення (детермінанти) як цільові компоненти.
29. Організаційний механізм реалізації рішення.
30. Організація розробки та виконання управлінських рішень.
31. Прийняття управлінських рішень на підприємстві у різних умовах середовища.
32. Прийняття управлінських рішень в умовах визначеності.
33. Прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності.
34. Прийняття управлінських рішень в умовах ризику.
35. Поняття невизначеності. Зв'язок невизначеності та ризику.
36. Невизначеність та її види.
37. Аналіз чинників невизначеності.
38. Системи підтримки прийняття рішень.
39. Методи підтримки прийняття рішень на основі інформаційних технологій.
40. Управління на базі ситуаційних центрів.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді заліку здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у лінгвістичну оцінку.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

Критерії оцінювання результатів навчання:

60-100 балів (зараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

1-59 балів (незараховано): здобувач не засвоїв більшості тем навчального курсу, не в змозі викласти зміст більшості основних питань та не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з освітнього компонента.

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Прийняття управлінських рішень в економіці та маркетингу [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальностей: 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: В. І. Іваненко, Ж. Т. Черноусова. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,5 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 62 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/6d04d791-d6f9-491d-ad34-e7729d850e67/content>

2. Прийняття управлінських рішень: навчальний посібник / [Ю.Є. Петруня, Б.В. Літовченко, Т.О. Пасічник та ін.] ; за ред. Ю.Є. Петруні. [4-те вид., переробл. і доп.]. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 276 с. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/4070>

3. Полінкевич О. М. Волинець І. Г. Обґрунтування управлінських рішень та оцінювання ризиків: навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 366 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/23434>

4. Технології прийняття управлінських рішень: (Монографія) / За заг. ред. док. екон. наук, професора І. О. Кузнецової. Харків: «Діса плюс», 2023. 430 с.

Додаткова

1. Ліпич Л. Г., Кушнір М. А., Хілуха О. А., Волинець І. Г. Вплив поведінкових чинників на прийняття інвестиційних рішень. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична.* 2023. Вип. 38. С. 60-67. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/852>

2. Козирева О. В., Світлична К.С., Шуть О.Ю., Коляда Т.А. Основи прийняття управлінських рішень: навчальний посібник. Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2021. 186 с.

3. Литвиненко Н.П. Методи та моделі прийняття рішень у міжнародному бізнесі : підручник. Центр учбової літератури, 2020. 336 с.

4. Управління ризиками: Навчальний наочний посібник [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності 073 «Менеджмент» / М. О. Кравченко, К. О. Бояринова, К. О. Копішинська; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані (1 файл: 18 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 432 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/43528/1/Upravlinnia-ryzykamy_NavchNaochPosib.pdf

Інтернет-ресурси

1. Інформаційні ресурси у цифровому репозитарії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>

2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>